

การทำอิฐบล็อกเรืองแสงจากเปลือกหอยนางรม

กรณีศึกษา ชุมชนเกาะแลหนัง ตำบลปากบาง อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

Development of Glowing Bricks from Oyster Shells: A Case Study of the Koh Lae Nang

Community, Pak Bang Subdistrict, Thepha District, Songkhla Province

อังคณา พฤทธิพจน์^{1*}, นาริรัตน์ ขาวเผือก², ปริญญ์ อิศโร³ ฟาติห๊ะ อีซอ⁴

ภัทรวดี ชุ่มโชติ⁵ อนุตตริย์ มะเตือ⁶ และชิตชนก รักษ์ทอง⁷

Oangkhana Phruekphot^{1*} Nareerat Khaophuek² Parinya Itsaro³ Fadilah E-so⁴

Phattharawadi Chumchot⁵ Anuttaree Ma-duea⁶ Chidchanok Rakthong⁷

¹⁻⁷ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

(อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คันสนีย์ จันทร์อานูภาพ)

E-mail: 641011259@tsu.ac.th^{*1}

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาด้านแบบอิฐบล็อกเรืองแสงจากเปลือกหอยนางรม และ 2. พัฒนาแนวทางส่งเสริมการใช้ประโยชน์อิฐบล็อกเรืองแสงจากเปลือกหอยนางรมโดยชุมชนมีส่วนร่วม พื้นที่ดำเนินงานคือ ชุมชนเกาะแลหนัง ตำบลปากบาง อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นแหล่งเลี้ยงหอยนางรมที่สำคัญแห่งหนึ่งในจังหวัดสงขลา การดำเนินงานใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (PAOR) ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Act) การสังเกตผล (Observe) และการสะท้อนผล (Reflection) ระยะเวลาดำเนินงาน 3 เดือน (พฤศจิกายน 2566 – มกราคม 2567) ผู้ให้ข้อมูลหลักมีจำนวนรวม 14 คน ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลปากบาง ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน และชาวบ้านที่เลี้ยงหอยนางรมในพื้นที่ การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) การเก็บข้อมูลสนามใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์เจาะลึก และการประชุมเชิงปฏิบัติการ การตรวจสอบข้อมูลใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ผลการดำเนินงานพบว่า เปลือกหอยนางรมเมื่อนำมาผสมกับส่วนผสมอื่น จะทำให้ได้อิฐบล็อกเรืองแสงที่สามารถมองเห็นได้ในเวลากลางคืน ชุมชนเกาะแลหนังมีแนวทางส่งเสริมการใช้ประโยชน์อิฐบล็อกเรืองแสงจากเปลือกหอยนางรมโดยนำไปตกแต่งสถานที่ท่องเที่ยว ใช้อิฐบล็อกเรืองแสงจากเปลือกหอยนางรมเป็น “สื่อ” ในการสื่อสารเรื่องราวของชุมชน ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว

คำสำคัญ: อิฐบล็อกเรืองแสง, เปลือกหอย, หอยนางรม, ชุมชนเกาะแลหนัง

Abstract

The objectives of this article are: 1) develop a prototype of glowing bricks from oyster shells and 2) develop guidelines to promote the use of glowing bricks from oyster shells. The participating community area of operation is Koh Lae Nang Community, Pak Bang Subdistrict, Thepha District, Songkhla Province. Which is one of the important oyster farming areas in Songkhla Province. The practical research method includes four steps: planning, practice, observation, and reflection. Operational period three months (November 2023 - January 2024). The main informants were 14 informants, consisting of the Pak Bang subdistrict administrative organization, village headmen, community leaders, and villagers who raise oysters in the area. The selection of main data providers adopts specific selection methods, on-site data collection adopts observation methods, in-depth interviews, and workshops. Data verification used triangulation. Data analysis uses the method of content analysis. The results of operations found that oyster shells, when mixed with other ingredients will result in glowing brick blocks that can be seen at night. The Koh Lae Nang community has guidelines to promote the use of glowing bricks from oyster shells. By using it to decorate tourist attractions and using glowing bricks made from oyster shells as a "medium" to communicate the story of the community to attract tourists.

Keywords: Glowing bricks, Seashells, Oysters, Koh Lae Nang community